

## ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ελένη Ρεθυμιωτάκη	
Πρόλος .....	19
<b>ΕΙΣΑΓΩΓΗ .....</b>	<b>25</b>
Το επιστημονικό στίγμα του Λεφέβρ σε σχέση με άλλες θεωρητικές παραδόσεις .....	33
Κριτική κοινωνική θεωρία, δίκαιο και Λεφέβρ .....	39
ο.1. Η κοινωνιολογία δικαίου ως κριτική κοινωνική θεωρία .....	40
ο.2. Στοιχεία μιας κριτικής θεωρίας για το δίκαιο .....	49
ο.2.1. Οι επιμέρους διαστάσεις: κριτική, κανονιστική, κοινωνική και δικαιοκή .....	50
ο.3. Η δημοκρατία ως πρόταγμα .....	64
ο.3.1. Το συμπλησίωμα κοινωνικού και πολιτικού: το μοντέλο της κοινωνίας πολιτών .....	64
ο.3.2. Θεωρητικές διαφοροποιήσεις: αντικαπιταλιστικές και αντιεξουσιαστικές κοινωνικές θεωρίες, εμπειρικά μοντέλα, κανονιστική πολιτική φιλοσοφία, μεταμοντέρνα πολιτική θεωρία .....	74

ΜΕΡΟΣ Α΄ Οι κατευθυντήριες γραμμές  
για μια κοινωνική θεωρία της δημοκρατίας

ΚΕΦ. 1. Η διαλεκτική δυναμική κάτωθεν-άνωθεν, η ανανέωση του ανθρωπισμού και ο επανορισμός του ρομαντισμού . . . .	89
1.1. Η διαλεκτική σε συνάρτηση με το δημοκρατικό πολιτισμό . . . . .	90
1.2. Ο θεμελιακός δημοκρατικός συλλογισμός . . . . .	94
1.2.1. Η δημοκρατία ως συνηγορία υπέρ του ενθάδε . . . .	94
1.2.2. Κοινωνική διαφοροποίηση και άνωθεν αναπαραγωγή των κοινωνικών σχέσεων . . . . .	97
1.3. Η γενική ανθρωπιστική κατεύθυνση και η εκλεκτικιστική ανάδειξη ρομαντικών οπτικών . . . . .	102
1.3.1. Ο ανθρωπισμός μέσα από τα επιμέρους του στοιχεία . . . . .	102
1.3.2. Ανασυγκροτώντας το ρομαντισμό: ουτοπία και νέα υποκείμενα . . . . .	116

ΚΕΦ. 2. Ο θεωρητικός διάλογος: η μαρξική κριτική στην εγγεληνή πολιτεία και ο ρουσσικός ρεπουμπλικανισμός . . . . .	133
2.1. Η μαρξική αληθής δημοκρατία . . . . .	133
2.1.1. Η αντιπροσώπευση: λειτουργικότητα και κρίση . .	138
2.1.2. Κριτική της γραφειοκρατίας-τεχνοκρατίας . . . . .	142
2.1.3. Δικαιώματα, κοινωνικό δίκαιο και πολιτικό σύστημα στην ιστορική τους λειτουργία . . . . .	148
2.2. Ο ρουσσικός ρεπουμπλικανισμός: σημασία και διφορούμενο . . . . .	160
2.2.1. Το πρόταγμα του συμβολαίου . . . . .	161
2.2.2. Η συγκεντρωτική πολιτεία και τα όρια του ρουσσισμού . . . . .	165

ΜΕΡΟΣ Β΄ Ο εννοιολογικός χάρτης της δημοκρατίας  
και οι εντάσεις της

ΚΕΦ. 3. Η αλλοτρίωση και ο πολιτικο-ιδεολογικός της χαρακτήρας .....	183
3.1. Η αναδομημένη έννοια της αλλοτρίωσης στα γενικά της χαρακτηριστικά και στην πρακτική του πολιτικού συστήματος .....	183
3.1.1. Εννοιολόγηση .....	184
3.1.2. Συγκρίσεις-κριτική .....	190
3.2. Το γνωσιολογικό ζήτημα .....	192
3.2.1. Η ιδεολογία .....	193
3.2.2. Ο φετιχισμός-μυστικοποίηση .....	200
3.2.3. Το «μυστήριο του κράτους» .....	207
ΚΕΦ. 4. Η κοινωνία των πολιτών .....	219
4.1. Τα βασικά γνωρίσματα .....	219
4.1.1. Εννοιολόγηση .....	220
4.1.2. Συγκρίσεις-κριτική .....	226
4.2. Η καθημερινή ζωή, η συμμετοχικότητα και το δημοκρατικό κοινωνικό ήθος .....	230
4.2.1. Εννοιολογήσεις .....	230
4.2.2. Ο αναγεννησιακός ουμανισμός (16ος αιώνας) και η χρυσή εποχή της νεωτερικότητας (18ος αιώνας) ..	235
4.2.3. Το ιδανικό της δημοκρατικής αυτοδιοίκησης του Παρισιού (1870-1871) .....	238
4.2.4. Ο Μάης του '68 .....	242
4.2.5. Αποτίμηση και συγκρίσεις .....	246
4.3. Η αυτοπραγμάτωση και οι σωματικοί ρυθμοί .....	248

## ΜΕΡΟΣ Γ΄ Ο αναστοχασμός για την πόλη και τα δικαιώματα

ΚΕΦ. 5. Η διαμεσολάβηση της πόλης: πολυεπίπεδη διασύνδεση και αντιφατική δυναμική .....	263
5.1. Η διαλεκτική τοπικού-παγκόσμιου και αυτοθέσμησης- άνωθεν εργαλειοποίησης .....	264
5.1.1. Η «παγκοσμιο-τοπική» διάσταση .....	264
5.1.2. Η δυναμική της πόλης / χωρικής μονάδας: μεταξύ αυτοθέσμησης και εργαλειοποίησης .....	268
5.2. Η πόλη ως κοινωνικός και διαφοροποιημένος χώρος .....	271
5.2.1. Εννοιολόγηση .....	272
5.2.2. Ιστορικά παραδείγματα .....	275
5.2.3. Προς τη μελλοντική πόλη .....	281
5.3. Ο χώρος της τεχνογραφειοκρατίας ως αντι-πόλη ....	289
5.3.1. Χαρακτηριστικά .....	289
5.3.2. Μορφολογία .....	292
5.3.3. Ιστορική λειτουργία: κεφάλαιο και κράτος .....	297
5.3.4. Ιδεολογία .....	303
5.4. Η πόλη εντός της κοινωνικής θεωρίας για τη δημοκρατία: επιρροές και διαφοροποιήσεις .....	306
ΚΕΦ. 6. Η πολιτική δικαιωμάτων ως όργανο εκδημοκρατισμού .....	331
6.1. Η γαλλική μετα-μαρξιστική σκέψη: τα δικαιώματα ως δημοκρατική δράση και επινόηση σ' ένα πολιτικό σύμπαν διαιρετότητας και αγώνα .....	332
6.1.1. Η επανανάγνωση του «δικαιώματος στο να έχεις δικαιώματα» .....	333
6.1.2. Η «άγρια δημοκρατία» .....	337
6.1.3. Η διεκδίκηση της ισοελευθερίας .....	341

6.1.4. Ο επαναμερισμός του αισθητού .....	344
6.2. Κανονιστική κοινωνική θεωρία: τα δικαιώματα ως όρος συνοχής τής δημοκρατικής κοινότητας .....	349
6.2.1. Οι μετα-κανόνες της δημόσιας σφαίρας διαλόγου .....	351
6.2.2. Κοινωνική ελευθερία, αναγνώριση διαφοράς και συμπερίληψη .....	357
6.2.3. Δικαιωματικές προσεγγίσεις της δημοκρατίας: συγκρίσεις και συντεταγμένες τής σκέψης του Λεφέβρ .....	362
6.3. Δικαιωματική πολιτική και Λεφέβρ .....	371
6.3.1. Η αναδόμηση της κοινωνίας των πολιτών στην ύστερη νεωτερικότητα .....	372
6.3.2. Διαφορές, δικαιωματικές διεκδικήσεις και θεωρητικές επεξεργασίες .....	376
6.3.3. Τα χαρακτηριστικά της δικαιωματικής πολιτικής .....	382
6.3.4. Αντιρρήσεις στη δικαιωματική πολιτική και πιθανές απαντήσεις .....	385
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ .....	395
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΑΝΑΦΟΡΕΣ .....	407